

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

6 Quae res pignori dari possint, et quae non.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

& Iura statuisse: sed communem esse omnium Doctorum sententiam, eius bona, tacita obligatione teneri. Ita Glossa, & Innocentius, Hostiensis, Ioan. Andreas, & Panormitanus in cap. Ex litteris, de Pignoribus. Et profecto, ita dicendum videtur; quia Ecclesia se habet, vt minor, cap. 1. De integritate restitu. Et cap. Auditor, eod. titu. & gaudet minorum privilegio, & iure. ergo sicut minor tacitam hypothecam habet in bonis curatoris. *Ultima. C. De legitimis tutorib.* sic Ecclesia tacite sibi habet obligata bona Prelati.

Idem iuris est, teste Negulantio, *membr. 4. part. 2. numer. 209.* de bonis administratorum Republicæ, rei civitatis. Etenim tacita obligatione bona eorum, qui Republicam, vel civitatem administrant, obligata manent. Cuius sententiæ fuere Romanus, Aretinus, & Alexander apud Negulantium. Nam quamvis nihil de hac re sit definitum iure; quia tamen Republica libera ætæratum publicum, & fisco habet, & qui cum fisco contrahit, tacite ei bona sua obligat; ideo qui Republicam administrat, tacita hypotheca ei sua bona subiicit. Civitas itidem, quamvis libera non sit, ac proinde fisco non habeat; quia tamen se habet, vt minor, eisdem minoris privilegii fruitur, ergo eius administrator tacite sua bona obligat civitati.

Decimo quaeritur, An bona furis sint tacite obligata pro restitutione rei furtivæ? Negulantius *membr. 4. part. 2.* refert Paulum, & Salicetum fecisse, ea bona esse tacite obligata domino rei furtivæ. Ceterum communis opinio Doctorum est, contra furem dari actionem, qua dicitur in Iure conditio furtiva, qua rem subreptam repetit dominus à fure, si extet, sin minus, æstimationem, & pretium eius.

Decimo quaeritur, An vsurarij bona tacita hypotheca, & obligatione teneantur pro restitutione vsurarum; bona itidem ex lucro vsurario empta, an sint tacite obligata? Auctore Negulantio, *loco citato, num. 157.* Bartolus sentit, omnia esse tacite obligatione obstricta. Sed communis est Doctorum sententia, ea non esse tacite obligata.

Quinam possint pignori dare.

CAPVT V.

IN primis quemque habet liberam suarum rerum, vel alienorum bonorum administrationem, potest pignori dare. *l. Solut. §. ult. c. l. Si conuenierit, De pignorib.*

Primo quaeritur, An pupillus possit rem suam loco pignoris obligare auctoritate tutoris? Respondeo, non posse absque decreto Iudicis. *l. 1. §. 1. Quæ res pignori obligari non possint.* Hæc locum habet in obligatione voluntaria, non necessaria. Nam ad tuendum, & defendendum causam, vel rem pupilli, potest solus tutor eius bona obligare, Bartolus in *l. 3. ff. Quæ res pignori obligari non possint;* & Glossa in *l. Vult. §. Defensionem. C. De adm. inf. tuto.*

Secundo quaeritur, An seruus possit aliquid loco pignoris obligare? Respondeo, minime, nisi habeat liberam peculij administrationem. *l. Si liberam. C. Quod cum eo, qui in aliena potest. & Baldus ibidem, c. in l. Si conuenierit. §. ult. ff. De pignorat. actioe.* Et tunc non potest pignori dare, nisi obligatio sit in rem, & utilitatem ipsius peculij. Alioqui obligatio nullus est momenti sine consensu, & mandato domini. Bartol. & Glossa in *locis supra citatis.* Idem tunc est de filiofamilias, qui rem patris pignori dare non potest. Secus tamen est, si det rem castrensem, vel quali castrensem.

Tertio quaeritur, An defunctus potuerit bona hæreditarij pignori obligare? Respondeo, minime. Ita Cynus, Saccetus, Fulgositus in *l. Assiduis. C. Qui potiores in pignorib.*

habeantur, Paulus, & Alexander in l. Si hæreditarius. ff. De legat. t. nisi hæres expressè ratam haberet obligationem; nec enim sufficit, si hæreditatem adeat, nisi defunctus obligauerit bona hæredis nomine ipsius; tunc enim aduersus hæreditatem, ratam habere obligationem hæres ceditur. Bartolus in l. Rem alienam. §. Si autem. ff. De pignorat. actioe.

Quarto quaeritur, An Ecclesia Prelatus possit res ipsius Ecclesiæ pignori obligare? Respondeo *ex cap. Nulli, de rebus Eccles. non alienan.* minime; potest tamen in contractibus iure permittis obligare generaliter bona Ecclesiæ, sine traditione illorum. Communem hanc esse opinionem testatur Negulantius *membr. 1. part. 2. numero 3.* Alexander *consil. 118. volum. 3.* Panormitanus in *cap. 1. De pignoribus.*

Quinto quaeritur, An socius possit pignori dare rem sibi cum socio communem? Respondeo, minime. *l. 1. C. Si communis res pignori data sit, c. l. 2. C. Communis dividendo. l. Si fratres, C. Communia vtriusque iusticij, c. l. Comento generalis. ff. De pignorib.* Quod locum etiam habet in sociis omnium bonorum. *l. Nemo ex sociis. ff. Pro socio.*

Sexto quaeritur, Quædo, & quo modo Procurator, vel qui negotia alienis gerit, possit aliquid pignori dare? Respondeo, posse, quando speciale mandatum habet. *l. Solutum, §. ult. ff. De pignorat. act. c. l. Si inter. ff. De pignor. & Bartolus in l. Filiusfamilias. ff. De donation. Item, si habeat vniuersam bonorum administrationem cum libera potestate. *l. Procurator cui libera. ff. De procurator. c. l. vel vniuersorum. ff. De pignorat. act. & Glossa ibidem, & Bartolus in l. 1. C. Si res aliena pignori data sit.* Idem iuris est in eo, qui est publicus administrator alicuius civitatis cum libera potestate. *l. Si is, qui bona. ff. De pignorib.* Nam hypotheca, & obligatio rem supponere, & subicere, est quoddam alienationis genus. *l. ult. C. De rebus alienis non alienan.* ergo rem alienam nemo potest pignori obligare, nisi ex speciali mandato, & contentu domini.*

Quæ res pignori dari possint, & quæ non possint.

CAPVT VI.

IN primis pignori obligari potest res mobilis, vt aurum, argentum, gemma, liber, vestis, & immobilis, vt fundus, domus, prædium. Et res, quæ se mouet, vt leuius, ancilla, pecus. Res itidem incorporata, velut vsusfructus, & alia iura similia. *l. Si is. §. V. vsusfructus. ff. De pignorib.* Item seruitutes prædiorum rusticorum, videlicet, vt eiusmodi seruitutibus creditor vt possit, quamdiu pecunia soluta non sit, & si ad diem constitutum non soluent debitor, liceat creditori eas vendere vicino. *l. Sed an via. ff. De pignor.* At verò seruitutes prædiorum vrbanozum, ea pactione, & conditione dari pignori nequeunt. *l. Si is. §. V. vsusfructus, ad fin. ff. De pignori.*

Ratio discriminis est, Ne ædificia vrbana mutatis subinde habitatoribus deformatur. Possunt tamen pignori subici, vt creditori liceat ire, & agere. *l. Sed an via, super alata. ff. De pignori.* Vtilis itidem cautio, & nominat debitorum possunt obligari pignori. *l. Cum comenti. c. l. Grege. §. Cum pignori. ff. De pignor.*

Insuper res præterites, & futuræ, quæ in spe habentur, vt fructus arborum pendentes, partus ancillatum, & teetus animalium. *l. Et quæ non sunt. ff. De pignorib.* Denique dati, & supponi pignori possunt, quæ sunt in bonis nostris. *l. Quæ prædium. C. Si res aliena pignori data sit.*

Quæ verò pignori obstringi, & obligari nequeunt; hæc sunt, quæ sequuntur: Ea in primis, quæ exempta, & soluta sunt à commercio hominum, vel iure gentium, vt res sacra, vel religiosa: vel iure Ciuili, vt res publicæ publicæ

blicis vñibus destinata. *l. Sancimus. C. de sacrosan. Eccles. & l. Quae res pign. obliga. non poss. & l. Si monumento. C. eod. tit. & l. i. & l. eam rem. ff. eod. tit.*

Item liber homo nequit pignori dari. *e. 2. De pignori. & l. Qui filios. C. Quae res pign. oblig. possunt. l. Ob as alienum. ff. De act. & oblig. v. c. Antheu. v. nulli iudicium. §. Quando verò huiusmodi.*

Spendia publica, vt militum, vel aliorum similium, oppignerari nequeunt. *l. Stipendia. C. De executio rei iudicata.*

Instrumenta aratoria, aut boues, & alia animalia ad arandum destinata, vel serui aratores. *l. Executores. l. Pignorum. l. Agricultores. C. Quae res pign. obliga. non possunt.*

Spes eorum praemiorum, quae pro colonis, athletic reduntur, priuata actione oppignerari non possunt. *l. Spem. C. Quae res pign. oblig. possunt.*

Primo quaeritur, An res aliena possit pignori obligari? Respondeo posse vendi, non tamen oppignerari. *l. Si probabilis. C. Si res aliena pignori detur. & l. Qui filios. C. Quae res pign. oblig. possunt. & l. Si sine. C. Ad Senatus cons. Velleianum.*

Quaeres, cur vendi possint alienae res, non pignori dari? Respondeo, id leges, & iura voluisse, quia venditio personam venditoris afficit, ita vt de euictione teneatur: nam si res aliena euicta sit, emptor habet ius, & actionem in venditorem, vt reddat quicquid sua interest, volo dicere, habet ius repetendi pretium, quod dedit. At pignus, est contractus quidam, qui rem ipsam afficit, non venditorem: datur enim creditori, vt certam spem habeat non peritutum sibi, quod credidit debitori, eo imitum, vt si debitor non soluerit, ius sit creditori vendendi pignus, quo sibi satisfaciat. Glossa in *l. Si sine, superius, paulo ante allata, in verbo Consultum est. Res item, quae venditur, etiam si sit aliena, dummodo bona fide ematur, cur sit temporis vice capitur. At verò pignus nullo vnquam lapsu temporis potest vsucapi. *l. Pignori rem acceptam. ff. De vsucap. vbi dicitur: [Pignori rem acceptam vñ non capimus, quia pro alieno possidemus.]**

Sed quaeres, An aliquo modo res aliena dari in pignus queat? Respondeo, posse sub conditione, videlicet, si ea res, mea facta fuerit. *l. Si fundus. §. Aliena. ff. De pignoribus.* Item, potest oppignerari annue, vel ratum habente domino. *l. Aliena. ff. De pignor. action. Quod si domino incio res nomine pignoris data sit, & dominus cum rescient, ratum habent, pignus confirmatur. *l. Aliena, nuper allata.* Praeterea, si quis sciens, pignori det rem alienam incio creditori, et in fine stultioratus tenetur. *l. Tutor. §. i. ff. De pignorat. act. Quod si bona fide dederit, solum tenetur de eo, quod interest creditoris. *l. antepenult. C. Si aliena res pignori detur.* Negufan. tract. De pignor. membr. 3. part. 1. nu. 33.**

Secundò quaeritur, An liber homo pro debito pecuniario possit loco pignoris dari? Respondeo, in *l. Ab hostibus. & l. vlt. de captiuis & possim. reuersis, esse statutum, vt si quis captiuum hominem pretio soluto redemerit, possit sibi retinere loco pignoris, donec pretium soluat. Item pater in graui famis necessitate, potest filios vendere, aut pignori dare. *l. i. & z. C. De patribus, qui filios distrauerunt.* Praeterea, quemadmodum quique etiam certum ritatis annum excellent, potest vitro vendere se, ita etiam se pignori obligare. Hoc enim leges, & iura non prohibent. Postremo liber homo potest in obsidenti tradi pro pace publica, vel pro fide data, vel pro pacatione iurata seruandà. *cap. Ex rescripto, de iure iurand.**

Tertiò quaeritur, An creditor possit pignus à debitor acceptum alteri loco pignoris dare? Respondeo, posse. *l. Pignus. C. Si pignus pignori datum sit, & l. Grege. §. Cum pignori. ff. De pignori. & l. Debitor. ff. De pignorat. act. dummodo solum det, & obliget in tanta pecuniarum quantitate, quantum ipse primo debitori credidit, est*

primus debitor liberam facultatem dederit distrahendi, potest ipsi eandem concedere suo creditori. Secus non item. *l. Nomen. C. Quae res pignori oblig. possunt, & Glossa in l. i. Cod. Si pignus pignori datum sit: & colligitur ex cap. Nuper, de donationib. inter virum, & uxorem. Nemo enim potest in alium transferre ius, quod ipse non habet, se proinde nequit primus creditor pignus alteri actius obli- gare, quam sit ipse obligatum. Vnde fit, vt si primus debitor secundo debitori pecuniam soluerit, pignus soluetur, & liberetur. *l. Grege. §. Cum pignori. ff. De pignori- bus.**

Sed potestne etiam secundus creditor pignus alii credi- toribus obligare? Speculator titul. De pignoribus, §. i. censet, eum posse obligare semel, aeternum, & tertio, sed non saepius. Speculatorem sequuntur Antonius, & Pa- normitanus in cap. Cum contra, de pignoribus, & Panoc- mitanus in *l. Si vici. §. vltim. ff. De damno infecto.* At Sil- uester in verbis Pignus, quafi. 8. Angelus eod. verbo. num. 9. Tabien eodem verbo, quafi. 5. Atmilia num. 5. arunt commu- nem etic sententiam, posse pignus oppignerari mille: Indè comprobantes, quia ius acquisitionis creditori, est ius in rem, ac proinde potest ex vno ad alium transire. Eundem fuisse sententiam Alexander, & Bald. in *l. Qui bona. §. vlt. ff. De damno infecto.*

Quartò quaeritur, An res sacra possit aliquando nomine pignoris obligari? Constat in *cap. 1. De pignori. prohibet calicem, patenam, & sacerdotalia vestimenta, & librum pignori obligari.*

Quaeres, An solum prohibeamur pignori dare res Ecclesiae, quae sacrae sunt, an etiam in vniuersum, etiam res, quae sacrae non sunt? Respondeo cum Glossa *cap. 1. De pignori. b. generatim res Ecclesiae, dummodo Ecclesiae v- sibus sint destinatae, oppignerari non posse. Nam Canones, & iura id prohibere, non solum, quia res sacrae sunt, sed etiam, quia Ecclesiae vñibus deputatae. Quare pignori dari nequeunt, nisi in causis iure concessis, in quibus, ob grauem necessitatem conceditur, vt res Ecclesiae alienari queant. quas causas Glossa *12. quafi. 2. in duma- reducit ad quatuor, nempe, quae sunt sequentes: Cau- sa necessitatis: vt si res alienum Ecclesia contraxerit, & aliunde soluere nequeat, nisi ex bonis suis. *cap. Hoc in. 10. quafi. 2.***

Secundò, Causa pueritatis, ad captiuos nimirum redimen- dos, vel sustentandos, & alendos pauperes. *c. Aurum. 12. quafi. 2.*

Tertiò, Causa maioris utilitatis, hoc est, vt res Ecclesiae meliores reddantur. *cap. Sine exceptione, eadem causa. & quafi. 2.*

Quartò, Causa damni, & detrimeti, vel minoris etiam incommodi evitandi, ne videlicet res Ecclesiae deteriores fiant, aut quia sunt res exiguae, & ideo difficile conseruantur. *cap. Terrulas, eadem causa, & quafi. 2.* Vt res, quae seruari queunt. *l. Lex qua. §. vlt. C. Quando decreto non est opus. & cap. Bene, distimct. 96.* Porro Ecclesiae res nequeunt alienari, nisi seruati iuris Canonici formula, ut habetur in *c. Sine exceptione, praedicta.*

Quintò quaeritur, An rem, quam alienare prohibemur, prohibeamur quoque pignori dare? Ratio dubitandi est, quia alienationis nomine non intelligitur oppigneratio. Alienatio enim, proprie est contractus, quo rei dominium transfertur. *l. C. De fundo dotali. Negufan. De pignori. b. part. 2. mem. 9. & seqq. censet, in pennis, odiss, & contractibus nomine alienationis, pignus, vel hypothecam minime contineri: in his verò, quae sunt gratiae, & fauoris, comprehendendi: vt puta, si testator prohibuit rem alienari, videtur etiam prohibuisse, vt pignori detur. Respondeo itaque cum Panormitano in *cap. 1. De pignori. b. res Ecclesiae, quas leges, vel Canones prohibent alienari, eo ipso non posse oppignerari, quia debitor solutionem differente, pignus potest vendi, & distrahi. *l. 2. §. Cum rem. ff. Quae res pignori oblig. possunt.* Vnde in hac parte alienationis nomen, latius sumitur, nempe, vt accepit in *cap. 1. De rebu.***

rebus Ecclie alienam. vel non alienam. & Authen. De non alienan. rebus. Ecclie §. Nos igitur.

Quot, & quæ obligationes ex pignore oriuntur.

CAPVT VII.

OBLIGATIONES ex pignore duplices oriuntur. Alæ pertinent ad debitorem, qui rem pignori dedit: alæ ad creditorem, qui suscepit.

Ex parte debitoris prima obligatio est? Ne rem vni creditori oppignerat. in pignori det alteri, hoc autem intelligitur eo modo, quo dixi cap. superiori.

Secunda obligatio debitoris est, vt soluat omnes impensas, quas creditor fecerit in conferuando, & tuendo pignore, ne pereat, neue deterius redderetur. *l. Si seruos. ff. de pigno. act. l. Si necessarias ff. eod. tit. & docet. Glos. in c. de pigno. in Summa, & Glos. in c. 1. de V. sara.* At verò impensas voluntarias à creditore in pignore debitor soluere nullo iure compellitur. *Glos. & Bart. in l. Si seruos, super allata. Quæres, soluere ne debet vtilis impensas, quibus utempe pignus redditum melius, & pretiosius est? Glos. Bernar. in cap. 1. de V. sara. innuit non esse soluendas, quia nemo cogitur rem suam meliorem facere. Sed alii affirmant esse soluendas, dummodo immoderate non sint, quas videlicet debitor, quia pauper est, soluere nequeat: quia pignus eo ipso, quod est factum melius, vtilius est debitori. Deinde, pignus est contractus quidam gratia creditoris, & debitoris, ergo emolumenta pignoris non solum sunt gratia creditoris, sed etiam debitoris. Ita Silu. verb. Pignus. q. 73. & Ang. eod. verb. nu. 12. & Glos. in l. Creditor 2. C. de pignor. actio. & Bart. in l. Si seruos supra citata, & Glos. in eadem lege.*

Tertia debitoris obligatio est, vt pignus repetere non queat, quousq; integrum debitum soluat. Nec sufficit, si soluerit ex maiori parte: potest enim creditor retinere pignus pro minima etiã parte foris. *l. quamdiu. C. de distr. pigno. & l. Debitoris. C. debitorum venditionem impedire non posse. & l. solum §. si creditoris ff. de pignor. act.*

Sunt quoque ex parte creditoris obligationes quinque. Prima est obligatio, vt creditor curet, ne pignus pereat, aut deterius fiat. Cogitur enim damna pignoris compensare. *l. Si cum venderet. §. Vnus autem ff. de pignor. act. l. Prator. §. Præterea. ff. de bonis auct. Iudicis possiden.*

Secunda obligatio, nequit creditor vt pignore, nam alioqui furti actione tenetur. *l. si pign. ff. de furtis. & Instit. de oblig. qua ex delict. nascuntur. §. Placuit.*

Aut verò sint aliqui casus, in quibus pignoris vltus creditoris permittatur dubium est. Respondo esse aliquot casus, & primus quidem is est, quando vtitur creditor pignore in gratiam debitoris ne videlicet ex toto, vel ex parte pereat, vel deterius fiat. *l. Creditor ff. de pigno. vbi conceditur, vt creditor locare queat prædia, libi iure pignoris obligata, quia prædia solent reddi meliora cultura. Secus est in re mobili, vt Instit. de obligat. qua ex delict. nascuntur. §. Furtum.* Partatione domus hypothecæ supposita potest locari, quia ædificia, nisi habitentur, deformantur. Secundus casus, quando vltus rei nullo pignus afficit incommodo, nec est creditoris expressim interdictus: vt si pignus sit vas argenteum, & semel, aut etiam bis creditor ad conuiuium vtratur, nam bona fide creditur debitor in eo consensurus, vel id permissurus, vt notatur in cap. Dudum 2. de elect. Tertius casus, quando vltus pignoris talis est, vt gratis, & liberaliter inter amicos concedi soleat: tunc enim debitor probabiliter creditur: eadem vltus ratum habiturus. *l. hom. 2. c. 2. q. 4. 78. art. 1. ad. 6. vt patet in lib. pign. dato.*

Tertia creditoris obligatio est, vt refarciat damna pignoris, quo vltus est. *l. Creditor. C. de pignor. act. & l. Eleganter. §. Es tres. ff. de pignor. act. vt si res oppigneratas male tractauit, si ancillam prostituit, vel aliud improbatum opus facere cogit, vel iussit: si seruū, vel equum debilitauit. Secus esset (vt in ea lege habetur) si seruam ob maleficia sua*

Instit. Moral. Par. 3.

coercuit, vel vinxit, vel Præfidi, aut Magistrabus obrulit.

Quarta obligatio creditoris est, vt compute in sortem, hoc est, in partem solutionis debiti, omnes fructus, quos ex pignore percipit, & consumpsit, & si qui præterea alii superfluit, deducere, ac restituere. *l. Creditor. l. vlt. C. de pigno. act. & l. Si pignore. ff. eod. tit. & l. Fundum. C. de distr. act. pigno. & l. Si dominum. C. de pignor. & cap. 1. de vlt. & facit ad hanc rem Glos. in verb. Fructus, prope finem, in cap. Grauis, de restit. spouat.*

Quinta est obligatio creditoris, vt integre sibi soluto debito, pignus creditori restituat: hoc enim ex ipsa pignoris substantia, & natura provenit. Pignus enim datum est creditori id, vt sibi retineret, donec debitum integrum solueretur, vt infra clarus elucelcet.

Quinam fructus pignoris sint in sortem computandi.

CAPVT VIII.

PRIMO quæritur, An creditor computare debeat in sortem fructus pignoris, quos debitor alias non erat percipiturus, nec percipere cogitabat. Vt exemplis: loco pignoris creditor habet agrum, qui negligentia debitoris, sterilis effectus erat: ac negligentia creditoris, si uel omni quota annis reddere solitus est. Similiter data est nomine pignoris creditori domus, quam debitor locare minimè conueuerat. Sed creditor locat eam quota annis, & pretium ex locatione percipit. Ita etiam equus loco pignoris acceptus negligentia, vel inertia debitoris indomitus erat, & proinde inutilis: sed arte, & industria creditoris mansuetus iocari solet. Quæritur iam, an huiusmodi fructus cedant in sortem. Sor. lib. 6. de iust. q. 1. art. 2. ad fin. ait: Quando ager datus in pignus, est per se sterilis, sed industria, & diligentia creditoris excuitus fructus edit. non cogit creditorem secundum conscientiam in sortem computare: præsertim quando fructus non sunt magni, aut multi, secus verò esse, si vberes, & copiosi sint. Quando verò ager non est sterilis per se quidem, sed negligentia dimittatur, & incuria debitoris, tunc creditor cum sorte eiusmodi fructus cogit computare. Probat Sotus, quia quando ager est sterilis per se, fructus, quos inde percipit creditor, non veniunt ex agro, sed ex industria creditoris: quemadmodum is, qui depositos nummos suscepit, si ex eis iuctum acquirat, minimè cogitur restituere, quia id lucrum non ex pecunia, sed industria hominis provenit. Item, dominus pignoris nullus erat fructus percipiturus, ergo damno non afficitur, si fructus sibi creditor retineat. Accedit, quod debitor cum pignus dedit creditori, cessasse videtur iure percipiendi fructus, quos ipse colligere non consueuerat. Postremò, possessor malæ fidei, iure compellitur restituere fructus non tantum perceptos, sed etiam eos, quos nunquam dominus percipisset, at bona fidei possessor solum fructus perceptos. Nauar. in Manuali cap. decimo septimo. n. 26. eos quos dixi fructus censet esse in sortem computandos, quia sunt fructus rei pignori data: possessor tamen creditorem sibi retinet tantumdem quantum eius industria, & diligentia meretur. Hæc sententia est vera, & vt ait Nauar. illa Soti quam supra exposuimus opinio, tuta non est. Nec obstat, debitorem eos fructus percipiturum alioqui minimè fuisse: quoniam saltem sunt fructus rei, & tales fructus domino debentur. Nec impedit, quod dicit Sotus, debitorem nullum damni pati, & iustitiam, quippe qui nullos fructus ex suo pignore percipisset. Hæc enim obligatio, qua debet creditor fructus in sortem computare ex ipsa re descendit: sunt enim ipsius rei fructus ac proinde debitori reddendi: non est autem idem ius de deposito pecuniario, vt obicit Sotus, quia pecunia per se sterilis est, nec fructus facit, nisi accedat hominis industria. Et ideo, cum quis ex pecunia apud se deposita lucrum comparat, suum efficit, quia est suæ industria, non pecuniæ fructus.

Cc

Hinc